

8 tipov, ako viesť deti k láske k prírode

1. Bud'me príkladom

Deti sa učia najviac pozorovaním a napodobňovaním. Zbytočne budeme našim ratolestiam vtíkať do hlavy, že prírodu treba milovať a chrániť, že pobyt v prírode je pre naše zdravie veľmi dôležitý, ak my sami trávimе čas najmä vnútri pri televízii či pozeraním do telefónu. Najlepšie preto je brávať deti so sebou do prírody, tráviť každý deň nejaký čas vonku a rozprávať o prírode pozitívne. Napríklad vyhábať sa výrazom ako „fuj, si celý špinavý“, ak sa dieťa zablatí a miesto toho podporovať deti v zvedavosti a objavovaní. To, že sa pri hre a bádani v prírode zašpinia a zablatia, je úplne prirodzené.

2. Každé počasie je dobré počasie

Samozrejme, občas je vonku príliš horúco, prší alebo silno fúka. Aby sme však v deťoch vybudovali pozitívny postoj k prírode, je vhodné vyhábať sa nálepkovaniu nejakého počasia ako „zlého“. Radšej sa zamerajme na to, aby sme deti správne obliekli a vybavili do aktuálneho počasia a nechajme ich tráviť čas v prírode bez ohľadu na to, aké je počasie (samozrejme, s ohľadom na ich bezpečie).

3. Ukážme, že prírodu treba chrániť

Pozitívny postoj k prírode sa buduje aj tým, že ju chránime. Ukážme deťom, že my sami nenechávame vonku odpadky, že si vždy po sebe upraceme a odpad hádzeme do koša, nie na trávu či lesný chodník. Pekným zvykom tiež je (ak to situácia dovoľuje), počas prechádzky či túry pozbierať s deťmi odpadky, ktoré nájdeme a odniesť ich do koša. Popritom sa môžeme rozprávať o tom, prečo je dôležité prírodu chrániť a neznečisťovať, aké sú následky takéhoto znečisťovania a podobne. Deti si takéto veci budú pamätať.

4. Dovoľme deťom skúmať

Pri prechádzkach v prírode bud'me otvorení skúmaniu a experimentovaniu. Deti rady lezú na stromy, skáču z pníkov, obdivujú chrobáky či zelený mach. Hrajú sa s drievkami, rastlinkami, zbierajú šišky a listy. Niekedy to nás dospelých ruší, pretože by sme chceli, aby deti šli rýchlejšie k cieľu. Majme však na pamäti, že práve cesta je cieľ a nechajme našich drobcov zažívať radosť a užívať si rôzne objavy počas pobytu v prírode. Chce to trochu sa uvoľniť a pozerat' sa chvíľu na svet očami detí. Prospeje to nielen deťom, ale aj nám dospelým. Objavujme s nimi, prejavujme nadšenie z rôznych prírodných úkazov, tešme sa z krásneho kameňa, ktorý cestou nájdeme. Takto povzbudzujeme deti k túžbe objavovať prírodu, vnímať ju ako zábavné a pestré miesto a tešiť sa z nej.

5. Poklady z prírody nevyhadzovať

Veľa detí si domov z prechádzok či túr prinesie domov rôzne poklady v podobe kameňa, vetvičky, listov a podobne. Rodičia neraz nemajú pre tieto poklady pochopenie a potajomky ich deťom vyhadzujú, alebo im ani nedovolia si tieto „cennosti“ vziať dovnútra. Skúsme sa na to ale pozrieť z iného pohľadu – pre dieťa sú z nejakého dôvodu tieto veci veľmi zaujímavé. Čo tak naopak vytvoriť priestor pre tieto predmety? Niečo ako výstavu, kde si dieťa môže takéto kúsky odkladať? Takýmto spôsobom určite viac prispievame k budovaniu pozitívneho vzťahu dieťaťa k prírode.

6. Čaro stanovania

Ak je možnosť, zoberme deti stanovať. Je to zážitok na celý život. Takto sa deti tiež učia, že byť v prírode je zaujímavé, že to prináša kopec zážitkov a podnetov. Byť vonku prakticky 24 hodín denne počas pár dní otvára pre deti možnosti spoznať aj nové stránky prírody – pozorovanie či počúvanie zvukov nočných zvierat, sledovanie hviezdnej oblohy, čaro sledovania ohňa, východ slnka a prebúdzenie prírody a podobne. Taká menšia „stanovačka“ sa dá pokojne zorganizovať aj na dvore, ak si netrúfame vziať deti niekam do prírody a môže to byť hoci aj príjemné spestrenie prázdnin.

7. Spoznávanie bylín

Pekný spôsobom, ako v deťoch podnecovať lásku k prírode, je aj učiť ich spoznávať rôzne rastliny, napríklad liečivé bylinky. Spoločne ich zbierať na lúke či v lese, sušiť a následne z nich v zime variť liečivé čaje, ktoré pomôžu pri rôznych zdravotných problémoch – to sú všetko veci, ktoré si deti zapamätajú a je pravdepodobné, že si uchovajú lásku k prírode a jej darom aj neskôr v živote. Dôležité však je dôkladne poznať bylinky a vedieť, ktoré sú vhodné aj pre malé deti – jednoducho, pristupovať k zberu i užívaniu bylín zodpovedne a bezpečne.

8. Ochrana rastlín i živočíchov

V neposlednom rade dbajme na to, aby sme deti naučili chrániť všetko živé – to znamená rastliny i živočíchov. Učme deti, aby neničili mraveniská, nestúpali na chrobáčikov, netrhali zbytočne lúčne kvety a rozprávajme sa s nimi o tom, prečo je to dôležité. Budujme v nich od malička úctu k životu a k prírode všeobecne.